

На основу члана 92ј тачка 5) Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13-испр., 108/13 и 142/14), члана 3. став 5. Одлуке о образовању и раду стручних служби Фискалног савета 14 Број: 02-1805/11 од 7. јуна 2011. године, члана 16. став 1. Закона о заштити узбуњивача („Службени гласник РС“, 128/14) и Правилника о начину унутрашњег узбуњивања, начину одређивања овлашћеног лица код послодавца, као и другим питањима од значаја за унутрашње узбуњивање код послодавца који има више од десет запослених („Службени гласник РС“, број 49/15), председник Фискалног савета, доноси

ПРАВИЛНИК О ПОСТУПКУ УНУТРАШЊЕГ УЗБУЊИВАЊА У ФИСКАЛНОМ САВЕТУ

I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником уређује се начин унутрашњег узбуњивања, начин одређивања овлашћеног лица за пријем информација и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем у Фискалном савету, као и друга питања од значаја за унутрашње узбуњивање.

Значење појединих појмова

Члан 2.

Узбуњивање је откривање информација о кршењу прописа, кршењу људских права, вршењу јавног овлашћења противно сврси због које је поверено, опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину, као и ради спречавања штете великих размера. Информација може да садржи потпис узбуњивача и податке о узбуњивачу. Послодавац и овлашћени орган дужни су да поступају и по анонимним обавештењима у вези са информацијом, у оквиру својих овлашћења.

Узбуњивач је физичко лице које је у радном односу код послодавца или је ангажовано код послодавца ван радног односа, по основу волонтирања, вршења функције или обавља други фактички рад за послодавца и које изврши узбуњивање у вези са својим радним ангажовањем, поступком запошљавања, коришћењем услуга државних и других органа, носилаца јавних овлашћења или јавних служби, пословном сарадњом и правом власништва на привредном друштву.

Унутрашње узбуњивање је откривање информације послодавцу, која садржи податке о: кршењу прописа, кршењу људских права, вршењу јавног овлашћења противно сврси због које је поверено, опасности по живот, јавног здравља, безбедности, животне средине и податке ради спречавања штете великих размера. Информација може да садржи потпис узбуњивача и његове податке, а може да буде и анонимна.

Члан 3.

Лице овлашћено за пријем информација и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем (у даљем тескту: Овлашћено лице), одређује председник Фискалног савета, у складу са Законом о заштити узбуњивача (у даљем тексту: Закон).

II. ПОСТУПАК УНУТРАШЊЕГ УЗБУЊИВАЊА

Покретање поступка

Члан 4.

Поступак унутрашњег узбуњивања започиње достављањем информације Овлашћеном лицу.

Достављање информације у вези са унутрашњим узбуњивањем (у даљем тексту: Информација) врши се писмено или усмено.

Достављање Информације

Члан 5.

Писмено достављање Информације може се извршити непосредном предајом Информације, обичном или препорученом пошљом, као и електронском поштом, на e-mail Овлашћеног лица, уколико постоје техничке могућности.

Уколико је Информација достављена обичном или препорученом пошљом, односно електронском поштом, издаје се потврда о пријему Информације у којој се као датум пријема препоручене пошљке наводи датум предаје пошљке пошти, а код обичне пошљке датум пријема пошљке у Фискалном савету.

Ако је поднесак упућен електронском поштом, као време подношења се сматра време које је назначено у потврди о пријему електронске поште, у складу са Законом.

Обичне и препоручене пошљке на којима је назначено да се упућују Овлашћеном лицу у Фискалном савету или на којима је видљиво на омоту да се ради о Информацији, може да отвори само Овлашћено лице.

Потврда о пријему информације

Члан 6.

Уколико се Информација достави непосредном предајом поднеска или усмено, саставља се потврда о пријему Информације, и то приликом пријема поднеска, односно приликом узимања усмене изјаве од узбуњивача.

Потврда о пријему Информације треба да садржи следеће податке о Информацији:

- 1) кратак опис чињеничног стања;
- 2) време, место и начин достављања;
- 3) број и опис поднетих прилога;
- 4) податке о томе да ли узбуњивач жели да подаци о његовом идентитету не буду откривени;
- 5) податке о Фискалном савету;
- 6) печат Фискалног савета;
- 7) потпис Овлашћеног лица.

Потврда о пријему Информације може садржати потпис узбуњивача и податке о узбуњивачу уколико је он сагласан.

Записник о усмено достављеној Информацији

Члан 7.

Усмено достављање Информације врши се усмено на записник. Записник садржи:

- 1) податке о Фискалном савету и лицу које саставља записник;
- 2) време и место састављања;
- 3) податке о присутним лицима;
- 4) опис чињеничног стања о Информацији, податке о времену, месту и начину кршења прописа из области радних односа, безбедности и здравља на раду, људских права запослених, опасности за њихов живот, здравље, општу безбедност, животну средину, указивање на могућност настанка штете великих размера и друго;
- 5) примедбе узбуњивача на садржај записника или његову изјаву да нема примедбе на садржину записника;
- 6) потпис Овлашћеног лица;
- 7) печат Фискалног савета.

Поступање по Информацији

Члан 8.

Овлашћено лице дужно је да пре давања изјаве о Информацији:

- 1) обавести узбуњивача о његовим правима прописаним Законом, а нарочито да не мора откривати свој идентитет, односно да не мора потписати записник и потврду о пријему Информације;
- 2) поучи узбуњивача да своје Информације даје под пуном материјалном и кривичном одговорношћу, те да је давање лажног исказа кривично дело предвиђено одредбама Кривичног законика.

Члан 9.

У случају анонимних обавештења, поступа се у складу са Законом, а Фискални савет не сме да предузима мере у циљу откривања идентитета анонимног узбуњивача.

Члан 10.

Након пријема Информације, Фискални савет је дужан да по њој поступи без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема Информације.

У циљу провере Информације, предузимају се одговарајуће радње о чему се обавештава Фискални савет као и узбуњивач, ако је то могуће на основу расположивих података.

Фискални савет се обавезује да предузме све расположиве радње и мере у циљу утврђивања и отклањања неправилности на које указује Информација, као и да обустави све утврђене штетне радње и отклони последице.

Члан 11.

Приликом вођења поступка унутрашњег узбуњивања, Овлашћено лице које води поступак може узимати изјаве од других лица, у циљу провере Информације, о чему се саставља записник.

Записник садржи:

- 1) податке о Фискалном савету и лицу које га саставља;
- 2) време и место састављања;
- 3) податке о присутним лицима;
- 4) опис утврђеног чињеничног стања поводом Информације;
- 5) примедбе присутних лица на садржај записника или његову изјаву да нема примедбе на садржај записника;
- 6) потпис присутних лица и Овлашћеног лица;
- 7) печат Фискалног савета.

Информисање узбуњивача

Члан 12.

На захтев узбуњивача, Фискални савет је дужан да му пружи обавештења о току и радњама предузетим у поступку, као и да му омогући увид у списе предмета и да присуствује радњама у поступку.

Фискални савет је дужан да обавести узбуњивача о исходу поступка, у року од 15 дана од дана окончања поступка.

Члан 13.

По окончању поступка Овлашћено лице:

- 1) саставља извештај о предузетим радњама у поступку о Информацији;
- 2) предлаже мере ради отклањања уочених неправилности и последица штетне радње настале у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Извештај о предузетим радњама

Члан 14.

Извештај о предузетим радњама у поступку о Информацији доставља се Фискалном савету и узбуњивачу.

Извештај садржи следеће податке:

- 1) време, место и начин пријема Информације;
- 2) радње које су предузете ради провере Информације,
- 3) која су лица обавештена о предузетим радњама ради провере Информације, уз навођење датума и начина обавештавања;
- 4) чињенично стање утврђено у поступку провере Информације, односно да ли су утврђене неправилности и штетне радње, њихов опис као и да ли су такве радње иззвале штетне последице;
- 5) потпис Овлашћеног лица;
- 6) печат Фискалног савета.

Члан 15.

Узбуњивач се може изјаснити о Извештају о поступку о предузетим радњама у поступку о Информацији, у року од 15 дана.

Предлагање мера

Члан 16.

На основу поднетог извештаја Овлашћено лице предлаже мере у циљу отклањања утврђених неправилности и начин отклањања последица штетне радње настале у вези са унутрашњим узбуњивањем, у року од 15 дана од дана достављања извештаја Фискалном савету и узбуњивачу.

Ради отклањања уочених неправилности и последица штетне радње настале у вези са унутрашњим узбуњивањем могу се предузети одговарајуће мере на основу извештаја из става 1. овог члана, о чему Овлашћено лице доноси акт о предлогу мера.

Предлог мера ради отклањања неправилности и последица штетне радње настале у вези са унутрашњим узбуњивањем обавезно садржи:

- 1) податке о Фискалном савету и лицу које саставља акт са предлогом мера;
- 2) време и место састављања акта са предлогом мера;

3) чињенично стање, односно опис неправилности, штетне радње и последица ове радње у вези са унутрашњим узбуњивањем, утврђених извештајем;

4) конкретне мере које се предлажу ради отклањања утврђених неправилности и последица штетне радње настале у вези са унутрашњим узбуњивањем утврђених извештајем, као и рокове за њихове извршење;

5) образложење због чега су предложене мере најадекватније за отклањање утврђених неправилности и последице штетне радње настале у вези са унутрашњим узбуњивањем;

6) име Овлашћеног лица;

7) печат Фискалног савета.

III. ПРАВО НА ЗАШТИТУ УЗБУЊИВАЧА

Члан 17.

Узбуњивач има право на заштиту у складу са законом:

1) ако изврши узбуњивање у Фискалном савету, овлашћеном органу или узбуњивање јавности, на начин прописан законом;

2) ако открије информацију која садржи податке о кршењу прописа и сл. у року од једне године од дана сазнања за извршену радњу због које врши узбуњивање, а најкасније у року од десет година од дана извршења те радње;

3) ако би у тренутку узбуњивања, на основу расположивих података, у истинитост Информације поверовало лице са просечним знањем и искуством као и узбуњивач.

Члан 18.

Право на заштиту имају и повезана лица (супружник или ванбрачни партнер узбуњивача, крвни сродник, као и свако друго лице које се према другим основама и околностима може оправдано сматрати интересно повезаним са узбуњивачем).

Повезано лице има право на заштиту као узбуњивач ако учини вероватним, али не мора и да докаже, да је према њему предузета штетна радња због повезаности са узбуњивачем.

Члан 19.

Лице које тражи податке у вези са Информацијом има право на заштиту као узбуњивач ако учини вероватним да је према њему предузета штетна радња због тражења тих података.

Члан 20.

Овлашћено лице дужно је да штити податке о личности узбуњивача, односно податке на основу којих се може открити идентитет узбуњивача, осим ако се узбуњивач не сагласи са откривањем тих података, у складу са законом који уређује заштиту података о личности.

Свако лице које сазна податке, из става 1. овог члана, дужно је да штити те податке.

Овлашћено лице је дужно да приликом пријема Информације обавести узбуњивача да његов идентитет може бити откривен надлежном органу ако без откривања идентитета узбуњивача не би било могуће поступање тог органа, као и да га обавести о мерама заштите учесника у кривичном поступку.

Ако је у току поступка неопходно да се открије идентите узбуњивача, Овлашћено лице дужно је да о томе, пре откривања идентитета, обавести узбуњивача.

Подаци из става 1. овог члана не смеју се саопштити лицу на које се указује у Информацији, ако посебним законом није другачије прописано.

Члан 21.

Забрањена је злоупотреба узбуњивања.

Злоупотребу узбуњивања врши лице које:

- 1) достави Информацију за коју је знало да није истинита;
- 2) поред захтева за поступање у вези са Информацијом, којом се врши узбуњивање, тражи противправну корист.

IV. УЗБУЊИВАЊЕ АКО СУ У ИНФОРМАЦИЈИ САДРЖАНИ ТАЈНИ ПОДАЦИ

Члан 22.

Информација може да садржи тајне податке.

Под тајним подацима из става 1. овог члана сматрају се подаци који су у складу са прописима о тајности података претходно означени као тајни.

Ако су у Информацији садржани тајни подаци, узбуњивач је дужан да се прво обрати Фискалном савету, а ако се Информација односи на Овлашћено лице, Информација се подноси председнику Фискалног савета.

У случају да Фискални савет није у року од 15 дана поступио по Информацији у којој су садржани тајни подаци, односно ако није одговорио или није предузео одговарајуће мере из своје надлежности, узбуњивач се може обратити овлашћеном органу.

Изузетно од става 3. овог члана, у случају да се Информација односи на руководиоца Фискалног савета, Информација се подноси овлашћеном органу.

Ако су у Информацији садржани тајни подаци, узбуњивач не може узбунити јавност, ако законом није другачије одређено.

Ако су у Информацији садржани тајни подаци, узбуњивач и друга лица су дужни да се придржавају општих и посебних мера заштите тајних података прописаних законом који уређује тајност података.

V. ЗАБРАНА СТАВЉАЊА УЗБУЊИВАЧА У НЕПОВОЉНИЈИ ПОЛОЖАЈ И НАКНАДА ШТЕТЕ

Члан 23.

Фискални савет је дужан да у оквиру својих овлашћења, заштити узбуњивача од штетне радње, као и да предузме неопходне мере ради обустављања штетне радње и отклањања последица штетне радње.

Члан 24.

Фискални савет не сме чињењем или нечињењем да стави узбуњивача у неповољнији положај у вези са узбуњивањем, а нарочито ако се неповољнији положај односи на:

- 1) запошљавање;
- 2) стицање својства приправника или волонтера;
- 3) рад ван радног односа;
- 4) образовање, оспособљавање или стручно усавршавање;
- 5) напредовање на послу, оцењивање, стицање или губитак звања;
- 6) дисциплинске мере и казне;

- 7) услове рада;
- 8) престанак радног односа;
- 9) зараду и друге накнаде из радног односа;
- 10) исплату награде и отпремнине;
- 11) распоређивање или премештај на друго радно место;
- 12) непредузимање мера ради заштите узнемиравања од стране других лица;
- 13) упућивање на обавезне здравствене прегледе или прегледе ради оцене радне способности.

Члан 25.

Забрањено је предузимање штетне радње, при чему се штетном радњом сматра свако чињење или нечињење у вези са узбуњивањем којим се узбуњивачу или лицу које има право на заштиту као узбуњивач угрожава или повређује право, односно којим се та лица стављају у неповољнији положај, укључујући злостављање или дискриминацију у вези са узбуњивањем.

У случајевима наношења штете због узбуњивања, узбуњивач има право на накнаду штете, у складу са законом који уређује облигационе односе.

VI. СУДСКА ЗАШТИТА

Члан 26.

Узбуњивач према коме је предузета штетна радња у вези са узбуњивањем има право на судску заштиту.

Судска заштита се остварује подношењем тужбе за заштиту у вези са узбуњивањем вишем суду (према месту предузимања штетне радње или према месту пребивалишта тужиоца), у року од шест месеци од дана сазнања за предузету штетну радњу, односно три године од дана када је штетна радња предузета.

VII. ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Члан 27.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Фискалног савета, а објављује се и на интернет страници Фискалног савета.

Број: 110-00-2/2015-03

У Београду, 24. новембар 2015. године

Председник Фискалног савета,
Павле Петровић, с. р.